

Huume-testaus Kirkkonummen kunnan työpaikoilla

Laki yksityisyyden suojasta työelämässä määrää, että työnantaja saa käsitellä vain sellaisia työntekijän huume-aineiden käyttöä koskevia testitietoja, jotka sisältyvät työntekijän toimittamaan todistukseen huume-ainetestistä. Nämä tiedot työnantajan on säilytettävä erillään muista henkilötiedoista. Työntekijällä tarkoitetaan tässä ohjeessa myös viranhaltijaa.

Jo työssä olevat työntekijät

Työnantaja voi velvoittaa työntekijän esittämään työsuhteen aikana huume-ainetestistä koskevan todistuksen, jos työnantajalla on perusteltua aihetta epäillä, että työntekijä on huume-aineiden vaikutuksen alaisena työssä tai että työntekijällä on riippuvuus huumeista, ja jos testaaminen on välttämätöntä työntekijän työ- tai toimintakyvyn selvittämiseksi ja työntekijä toimii sellaisessa työssä, joka edellyttää erityistä tarkkuutta, luotettavuutta, itsenäistä harkintakykyä tai hyvää reagointikykyä ja jossa työtehtävien suorittaminen huumeiden vaikutuksen alaisena tai huumeista riippuvaisena:

- 1) vakavasti vaarantaa työntekijän itsensä tai toisen henkeä, terveyttä tai työturvallisuutta;
- 2) vakavasti vaarantaa maanpuolustusta tai valtion turvallisuutta;
- 3) vakavasti vaarantaa liikenneturvallisuutta;
- 4) voi lisätä huomattavasti merkittävien ympäristövahinkojen riskiä;
- 5) vakavasti vaarantaa työtehtävissä saatujen tietojen suojaa, käytettävyyttä, eheyttä ja laatua ja voi siten aiheuttaa haittaa tai vahinkoa salassapitosäännösten suojaamille yleisille eduille tai vaarantaa rekisteröityjen yksityisyyden suojaa tai oikeuksia;
- 6) vaarantaa taloudellisesti merkittävää liike- ja ammattisalaisuutta tai voi aiheuttaa työnantajalle tai tämän asiakkaalle merkittävää taloudellista vahinkoa, jos liike- ja ammattisalaisuuden vaarantamista tai taloudellisen riskin syntymistä ei voida muiden keinojen avulla estää; tai
- 7) voi merkittävästi lisätä työnantajan hallussa olevien huume-aineiden laittoman kaupan ja leviämisen riskiä.

Todistus on esitettävä välittömästi esimiehelle työntekijän saatua testituloksen. Työnantajan on säilytettävä hallussaan olevat työntekijän terveydentilaa koskevat tiedot erillään muista työnantajan keräämistä henkilötiedoista.

Työnantajalla on oikeus käsitellä huume-ainetestistä koskevaan todistukseen merkittäviä tietoja myös, jos työntekijä on positiivisen huume-ainetestituloksen perusteella sitoutunut huume-aineiden

väärinkäytön vuoksi toteutettavaan hoitoon ja todistuksen tietojen käsittely liittyy hoidon toteutumisen seurantaan.

Uusi työntekijä

Kirkkonummen kunnassa ei ole toistaiseksi sovittu, että uusilta työntekijöiltä otetaan huumausainetestejä.

Uusien työntekijöiden testaus edellyttää, että asia on käsitelty kunnan yhteistoimintaryhmässä ja hyväksytty kunnanhallituksen henkilöstöjaostossa.

Huumausainetestejä ei suoriteta osana terveystarkastusta

Yhteenveto

1. Huumetestejä voidaan suorittaa vain yhteistoiminnallisesti hyväksytyissä ammattiryhmissä vanhoille työntekijöille.
2. Kirkkonummen kunta ei testaa työntekijöitään rekrytoinnin yhteydessä eikä pistokokein missään ammattiryhmässä.
3. Huumausainetestejä ei tehdä osana terveystarkastusta Kirkkonummen kunnassa.
4. Huumetestit suoritetaan palvelussuhteen aikana vain silloin, kun on perusteltua aihetta epäillä, että työntekijä on huumausaineiden vaikutuksen alaisena työssä tai että työntekijällä on riippuvuus huumeista, ja edellä kuvatut työhön liittyvät edellytykset ovat voimassa.

Huumetestitodistuksen toimittaminen työnantajalle lain yksityisyyden suojasta työelämässä perusteella seuraavissa ammattiryhmissä

Testitulokset annetaan laboratoriosta työterveyshuoltoon (positiivinen / negatiivinen).

Työterveyshuolto arvioi, onko huumaavia aineita käytetty muuhun kuin lääkinnällisiin tarkoituksiin.

Työnantajalle toimitetaan tieto siitä, että testi on tehty.

Työterveyshuollossa on huumausainetestauksen suorittamiseen tarkoitettu oma vastauslomake, jonka työntekijä toimittaa työnantajalle (vrt. sosiaali- ja terveysministeriön lomake).

Työnantaja vastaa huumausainetodistuksen hankkimisesta aiheutuvista kustannuksista.

Henkilöä ei voida pakottaa huumausainetestiin. Huumausainetestiin meneminen ja testiä koskevan todistuksen toimittaminen on kuitenkin palvelussuhteeseen liittyvä velvoite, jonka rikkomisesta aiheutuvat seuraamukset määräytyvät kokonaisharkinnan pohjalta. Kyseeseen voi tulla tällöin myös palvelussuhteen irtisanominen tai purku.

Konsernihallinnon toimiala

- Kunnanjohtaja
- Hallintojohtaja (toimialajohtaja)
- Asianhallintapäällikkö
- Elinkeinotoimenjohtaja
- Hankintapäällikkö
- Henkilöstöjohtaja
- IT-suunnittelijat
- IT-tukihenkilöt
- Järjestelmäasiantuntija
- Kunnanlakimies
- Kunnansihteeri
- Laskentapäällikkö
- Talousjohtaja
- Tietohallintopäällikkö
- Työsuojelupäällikkö

Perusturvan toimiala

- Perusturvajohtaja (toimialajohtaja)
- Etuuskäsittelijät
- Hallintopäällikkö
- Hammaslääkärit
- Hoitohenkilökunta (ml. kotihoito)
- Hoitotyön johtaja
- Huoltomiehet
- Johtava hammaslääkäri
- Johtava ylilääkäri
- Johtavat sosiaalityöntekijät
- Kouluterveydenhoitajat
- Kunnallisen päihdehuollon henkilökunta
- Lääkärit
- Mielen terveystalouden johtaja
- Osastonhoitajat
- Psykologit
- Puheterapeutit

- Päihdehuollon johtaja
- Sosiaaliohjaajat
- Sosiaalipalvelupäällikkö
- Sosiaalityön päällikkö
- Sosiaalityöntekijät
- Suuhygienistit
- Talouspäällikkö
- Terveystoimen apteekkihenkilöstö
- Työllistämisyksikön johtaja
- Vastaava fysioterapeutti
- Välinehuoltohenkilökunta
- Ylihoitajat
- Ylilääkärit

Sivistystoimen toimiala

- Sivistystoimenjohtaja (toimialajohtaja)
- Erityisnuorisotyöntekijät
- Erityisopettajat
- Erityisryhmien liikunnanohjaajat
- Hallintopäällikkö
- Johtava koulupsykologi
- Kirjastotoimenjohtaja
- Kulttuuritoimenjohtaja
- Kuraattorit
- Liikuntatoimenjohtaja
- Nuoriso-ohjaajat
- Nuorisotoimenjohtaja
- Opettajat
- Opetustoimen johtaja
- Opinto-ohjaajat
- Perhepäivähoidonohjaajat
- Perhepäivähoitajat
- Psykologit
- Puheterapeutit
- Päivähoidon päällikkö
- Päivähoito- ja opetusasiainpäällikkö
- Päiväkotien johtajat
- Raittiussihteeri
- Rehtorit ja koulunjohtajat
- Suunnittelupäällikkö
- Talouspäällikkö
- Uimahallin hallimestari

- Uimahallin laitosmies
- Varhaiskasvatuksen johtaja
- Väestönsuojan valvojat

Yhdyskuntatekniikan toimiala

- Yhdyskuntatekniikan johtaja (toimialajohtaja)
- Hallintopäällikkö
- Huoltomestari
- Huoltomiehet
- Johtava rakennustarkastaja
- Keittiöpäälliköt
- Kokit
- Korjaustuntityöntekijä
- Kouluemännät
- Kunnanarkkitehti
- Kunnangeodeetti
- Kunnanpuutarhuri
- Kunnossapitomestari
- Kunnossapitopäällikkö
- Kunnossapitotyöntekijät
- Kuntatekniikkapäällikkö
- Käyttömestari
- Käyttöpäällikkö
- Maanrakennuspäällikkö
- Mittauspäällikkö
- Ruokapalvelujohtaja
- Siivouspäällikkö
- Valvoja
- Vastaava talonrakennusmestari
- Vesihuoltoasentajat
- Vesihuoltoinsinööri
- Vesihuoltolaitoksen työntekijät
- Vesihuoltopäällikkö
- Ympäristöpäällikkö

Jos testitulos on positiivinen

Jos huumausainetestitulos on varmistetusti positiivinen, on lääkärin ilmoitettava testituloksesta testattavalle ja samalla annettava testattavalle testitulos kirjallisena. Testattava itse toimittaa huumausainetestin koskevan todistuksen työnantajalle. Työterveyshuolto käyttää STM:n mallin mukaista todistusmallia. Todistus on tämän ohjelman liitteenä 10.

Positiivisen testituloksen varmistuttua esimies ohjaa työntekijän aina työterveyshuoltoon. Työterveyshuolto käynnistää tarvittavat hoitoonohjaustoimenpiteet sosiaali- ja terveysministeriön ohjeiden mukaisesti.